

Kalavesien kaavoitus Roineella

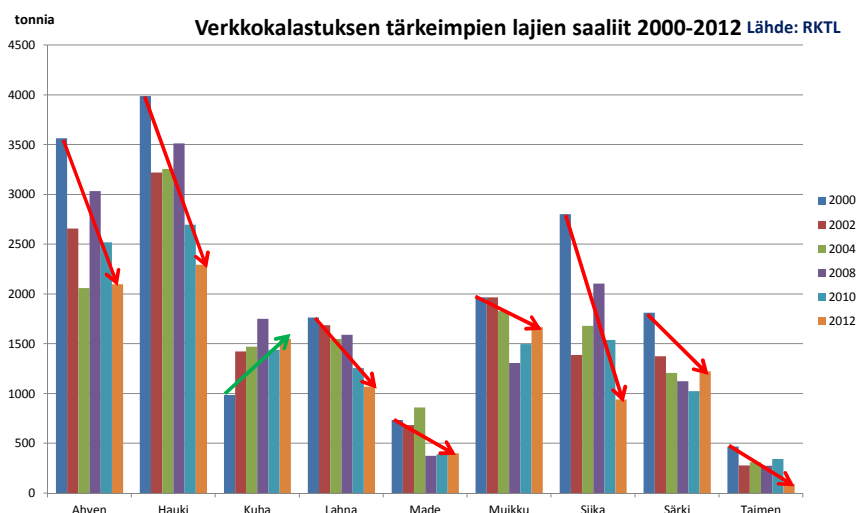
Väliraporttiluonnos

Päivi Pyyvaara
Pirkanmaan kalatalouskeskus ry
20.11.2013 Valkeakoski

Taustaa

- Roineen ok:n muodostumisen jälkeen on tullut mahdolliseksi suunnitella kalastuksenjärjestämistä uudella tavalla
- Laajat yhtenäiset vesialueet mahdollistavat erilaisten ohjauskeinojen käytön niin, ettei kenenkään yksittäisen kalastajan tai osakaskunnan osakkaiden kalastusmahdollisuudet merkittävästi heikkene
- Alueen kalavesien käyttö on moninaista; on tarpeen kirjata ylös kutu-, nuotta- ja erilaisia apajapaikkoja, koska rakentaminen vesialueella on lisääntynyt huomattavasti ja yleensä vesialueen omistajan ja kalakantojen kustannuksella.
- Kalastajaryhmien yhteensovittaminen

Keskustelun pohjaksi

Tavoitteet

- Tavoitteena on kalakantojen monipuolinen käyttö, eri lajien luontaisen lisääntymisen turvaaminen, kalastuksen monipuolistaminen ja eri intressiryhmien tavoitteiden yhteensovittaminen
- Selkeänä tavoitteena on kalastuksen järjestäminen niin, että erityisesti "luonnon" kalakantojen hyödyntäminen on mahdollista ja tehokasta.
- Tavoitteena on kalastuksen kohdistuminen kaikkiin järven kalalajeihin niin, ettei kalastus kohdistu vain isoihin petokaloihin.
- Hauen, ahvenen ja särkikalojen arvostuksen lisääminen

Tehdyt toimenpiteet

- Kysely osakaskunnille eri lajien lisääntymispaikoista ja apajapaikoista
- Kalastajien haastatteluja
- Taustatietojen keräämistä
- Kartat Roineen eri kalalajien apajapaikoista ja lisääntymisalueista
- Suosituksia kuhan ja siian kalastuksen järjestämisestä

Muutoksia olosuhteissa

- Muikkukanta on elpynyt Roineella
- Uudet alamittasäädökset :
  - Meri- ja **järvitaimen**, meri- ja **järvilohi 60 cm**
(paitsi merilohi leveysasteen 63°30'N pohjoispuolella Perämerellä 50 cm ja järvitaimen leveysasteen 67°00'N pohjoispuolella 50 cm)
  - **Harjus 35 cm** (leveysasteen 67° 00'N pohjoispuolella 30 cm)
  - **Kuha edelleen 37 cm**
  - Vuoksen vesistön nieriä: Rauhoitettu koko vuoden
  - Nieriä Inarinjärvessä: 40 cm

Kartat

- Kartta 1: Eri kalalajien lisääntymisalueita ja tavanomaisia apajapaikkoja: kuha, siika, muikku, ahven ja täpläräpu
- Kartta 2: talvi- ja kesänuottapaikat; kuhan talvipyyntialue ja siian kesä- ja talvipyyntialueita: vihreällä rajattu alue, jolle voidaan esittää rajoituksia kesäverkkopyyntiin

Mietittävää

- Siirryttäisiin enemmän kalalajikohtaisiin suosituksiin ja vastuulliseen kalastukseen
- Kysymys keskustelun pohjaksi: Mitä tapahtuu, jos kaikki solmuväliin kohdistuvat rajoitukset poistetaan ja annetaan suosituksia sekä ohjeita siitä miten, mistä ja mihin vuoden aikaan tulee kalastaa, jotta saisi saaliiksi eri kalalajeja? Esimerkkinä Ruoveden-Kuoreveden kalastusalue; ei mitään rajoituksia
- Tavoitteena lisätä kalastusta ja innostaa uusia kalastajia monipuoliseen kalastusharrastukseen; saaliin saaminen yksi tärkeä kannustin
- Taimenistutukset tulevaisuudessa: Roineen osalta mietittävä, koska muikkukanta on nyt muodostumassa.
- Kaivannon kanavan kalastus taimenen osalta: käytävä neuvottelut Längelmäveden ka:n kanssa

Suosituksia

- Kuhan talvipyyynnissä vähintään 55 mm karttaan merkityllä syvänealueella
- Siianpyynnissä voi käyttää alle 45 mm solmuväliltään olevia, mutta enintään 0.12 lankaisia pyydyksiä (kesällä syvännepyyynnissä)
- Ahvenenpyynti 35-40 mm apajapaikoilta?
- Muikunpyynti: yli 17mm ja alle 29 mm verkot
- Seisovien pyydysten kunnollinen merkitseminen
- Vihreälle alueelle rajoituksia esim. jatojen pituuteen kesällä; "rantaverkotus" sallittua

Lisää selvitettäviä asioita

- Kalastusmääräysten tulee perustua tutkittuun tietoon ja tällä hetkellä sitä ei ole tarpeeksi.
- Kaavoitusta tehdessä kävi ilmi, että alueeltamme ei ole juurikaan tutkittua tietoa kalastuksesta
- Kirjanpitokalastajien määrä on vähentynyt ja myös kalastajien pyyntiponnistus on vähentynyt, tarvitaan lisää kalastajia myös eri kalastajaryhmistä
- Saaliin talteenotto on jotenkin varmistettava

Kuha

- Kuhan lisääntymisalueiden kartoitus
- Milloin kutu tapahtuu näissä järvissä
- Kuhan sukukypsyys: minkä ikäisenä ja minkä kokoisena kuha on lisääntymiskokoinen?
- Näiden tietojen perusteella kuhan kutualueiden rauhoitus lisääntymisaikaan
- Talvehtimismontut: keskeiset paikat ja solmuvälisuositukset talvipyyntiin

Taimen

- Taimenen käyttäytyminen alueella: miten käyttäytyvät Längelmäveden pohjoisalueen (Pääskylänjoki/Leppähampaankoski) taimenet: tulevatko syönnökselle Roineelle asti?
- Alamitta-asiat
  - Lähestulkoon kaikki taimenet ovat istutuskaloja
  - Tyydytäänkö asetuksen mittaan vai haetaanko muutosta 1) Kaivannon lupa-alueelle 2) koko vesialueelle vai 3) rasvaeväleikatuille kaloille
- Mitä tehdään istutusten kanssa, RMP:n alueella ei ole lisääntymisalueita, muikkukanta kaipaisi tukitoimia ja Kaivanto pyyntikaloja (-> kirjolohi)

Muikku

- Tarvitaan lisää selvityksiä:
  - Talvella nuottakalastusta, saaliista selvitetään ikäluokat ja kasvu sekä tehdään dna-määrittely, mistä muikut ovat peräisin
  - Keväällä poikasten koekalastuksia nuottaamalla ja erilaisilla haavimenetelmillä ennen istutuksia: onnistuuko luontainen lisääntyminen
  - Syksyllä mahdollisesti kutukannan koon arviointi
  - Taimenistutusten vähentäminen?
  - Solmuvälisuosituksia pyyntiin?

Hauki ja ahven

- Hauen arvostuksen lisääminen (alamitta, lisääntymisen turvaaminen)
- Hauen käyttöä lisäävät hankkeet: elintarviketeollisuus
- Ahvenen kalastus myös verkoilla tulee olla mahdollista

Kalastus

- Kalastustiedustelu- ja kartoitus:
  - Missä kalastetaan, millä välineillä, millä syvyydellä ja mihin vuodenaikaan
  - Mitä tavoiteltiin ja mitä tuli saaliiksi
  - Siian syvännepyynti: mitä tulee siian lisäksi sivusaaliina
  - Ahvenen pyynti: sivusaalis?

Yhteenvetona

- Suunnitelma paljasti puutteita tarvittavissa tiedoissa, näiden perusteella ei voi antaa tiukkoja rajoja
- Kalastuksen monipuolistamista ja lisäämistä täytyy tukea
- Ohjeita kalastamiseen, eri lajien tavoittelemiseen ja erityisesti pyydysten merkitsemiseen tarvitaan lisää. Näiden avulla päästään kalakantoja kestävästi hyödyntävään kalastukseen.
- Laaja-alaista yhteistyötä esim. Längelmäveden kalastusalueen kanssa